Rodzaj dokumentu:	Komunikat dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z 20 sierpnia 2024 r. w sprawie listy jawnych zadań w części ustnej egzaminu maturalnego z języka polskiego w roku 2025
Egzamin:	Egzamin maturalny
Przedmiot:	Język polski, część ustna
Termin egzaminu:	Termin główny – maj 2025 r. Termin dodatkowy – czerwiec 2025 r. Termin poprawkowy – sierpień 2025 r.
Data publikacji dokumentu:	20 sierpnia 2024 r. Pierwsza wersja komunikatu została ogłoszona 1 września 2023 r. Zmiana następuje w związku z wejściem w życie przepisów § 59f rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 302, z późn. zm.).

Na podstawie art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret piąte ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹ oraz § 59f rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego² ogłaszam listę jawnych zadań w części ustnej egzaminu maturalnego z języka polskiego obowiązującą w roku 2025³.

Zadania jawne <u>obowiązujące</u> w części ustnej egzaminu maturalnego z języka polskiego w 2025 r.

Biblia (fragmenty)

- Motyw cierpienia niezawinionego. Omów zagadnienie na podstawie znanych Ci fragmentów Księgi Hioba. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 2. Człowiek wobec niestałości świata. Omów zagadnienie na podstawie znanych Ci fragmentów *Księgi Koheleta*. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- Wizja końca świata. Omów zagadnienie na podstawie znanych Ci fragmentów Apokalipsy św. Jana. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Jan Parandowski, Mitologia (cz. I Grecja)

- Poświęcenie się w imię wyższych wartości. Omów zagadnienie na podstawie Mitologii (cz. I Grecja) Jana Parandowskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 5. Problematyka winy i kary. Omów zagadnienie na podstawie *Mitologii* (cz. I *Grecja*) Jana Parandowskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 6. Miłość silniejsza niż śmierć. Omów zagadnienie na podstawie *Mitologii* (cz. I *Grecja*) Jana Parandowskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Homer, *Iliada* (fragmenty)

 Heroizm jako postawa człowieka w zmaganiu się z losem. Omów zagadnienie na podstawie znanych Ci fragmentów *Iliady* Homera. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

¹ Dz.U. z 2024 r. poz. 750, z późn. zm.

² Dz.U. z 2024 r. poz. 302, z późn. zm.

³ Szczegółowy opis części ustnej egzaminu maturalnego z języka polskiego od roku szkolnego 2024/2025 jest dostępny w <u>Informatorze o egzaminie maturalnym z języka polskiego jako przedmiotu obowiązkowego od roku szkolnego 2024/2025</u>, zamieszczonym na stronie internetowej CKE. Niniejsza lista zadań jawnych określa wyłącznie zakres wiadomości i umiejętności sprawdzanych w pierwszym zadaniu w zestawie egzaminacyjnym, który zdający będzie losował podczas części ustnej egzaminu maturalnego z języka polskiego w 2025 r. Ta lista nie wyczerpuje jednak tematyki omawianej w zakresie każdej z lektur obowiązkowych ani nie stanowi wytycznych dla nauczycieli określających wyłączną tematykę, która powinna być poruszana podczas zajęć. Znajomość problematyki lektur obowiązkowych będzie sprawdzana również w części pisemnej egzaminu maturalnego z języka polskiego, także w zakresie, którego nie obejmuje niniejszy Komunikat.

Sofokles, Antygona

- 8. Konflikt racji moralnych. Omów zagadnienie na podstawie *Antygony* Sofoklesa. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 9. Człowiek wobec przeznaczenia. Omów zagadnienie na podstawie *Antygony* Sofoklesa. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią (fragmenty)

10. Motyw tańca śmierci. Omów zagadnienie na podstawie znanych Ci fragmentów Rozmowy Mistrza Polikarpa ze Śmiercią. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Pieśń o Rolandzie (fragmenty)

 Średniowieczny etos rycerski. Omów zagadnienie na podstawie znanych Ci fragmentów *Pieśni o Rolandzie*. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

William Szekspir, Makbet

- 12. Moralna odpowiedzialność za czyny. Omów zagadnienie na podstawie *Makbeta* Williama Szekspira. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 13. Czy człowiek decyduje o własnym losie? Omów zagadnienie na podstawie *Makbeta* Williama Szekspira. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 14. Jaki wpływ na człowieka ma sprawowanie przez niego władzy? Omów zagadnienie na podstawie *Makbeta* Williama Szekspira. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Molier, Skapiec

- Czy dobra materialne czynią człowieka szczęśliwym? Omów zagadnienie na podstawie Skąpca Moliera. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 16. Przyczyny nieporozumień między rodzicami a dziećmi. Omów zagadnienie na podstawie *Skąpca* Moliera. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Ignacy Krasicki, wybrana satyra

 Wady ludzkie w krzywym zwierciadle satyry. Omów zagadnienie na podstawie znanej Ci satyry Ignacego Krasickiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Adam Mickiewicz, *Romantyczność* oraz wybrane ballady

- Świat ducha a świat rozumu. Omów zagadnienie na podstawie Romantyczności
   Adama Mickiewicza. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 19. Jakie znaczenie dla człowieka ma przyroda? Omów zagadnienie na podstawie znanych Ci ballad Adama Mickiewicza. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Adam Mickiewicz, Dziady część III

- Losy młodzieży polskiej pod zaborami. Omów zagadnienie na podstawie *Dziadów* części III Adama Mickiewicza. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- Mesjanizm jako romantyczna idea poświęcenia. Omów zagadnienie na podstawie Dziadów części III Adama Mickiewicza. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- Postawy społeczeństwa polskiego wobec zaborcy. Omów zagadnienie na podstawie Dziadów części III Adama Mickiewicza. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 23. Różne postawy człowieka wobec Boga. Omów zagadnienie na podstawie *Dziadów* części III Adama Mickiewicza. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- Jakie prawdy o człowieku ujawniają jego sny albo widzenia? Omów zagadnienie na podstawie *Dziadów* części III Adama Mickiewicza. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 25. W jakim celu twórca nawiązuje do motywów biblijnych? Omów zagadnienie na podstawie *Dziadów* części III Adama Mickiewicza. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Bolesław Prus, Lalka

- 26. Miłość siła destrukcyjna czy motywująca do działania? Omów zagadnienie na podstawie *Lalki* Bolesława Prusa. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 27. Różne oblicza przyjaźni. Omów zagadnienie na podstawie *Lalki* Bolesława Prusa. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 28. Praca jako pasja człowieka. Omów zagadnienie na podstawie *Lalki* Bolesława Prusa. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 29. Jaką rolę w relacjach międzyludzkich odgrywają majątek i pochodzenie? Omów zagadnienie na podstawie *Lalki* Bolesława Prusa. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 30. Konfrontacja marzeń z rzeczywistością. Omów zagadnienie na podstawie *Lalki* Bolesława Prusa. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 31. Jakie cechy charakteru ułatwiają człowiekowi osiągnięcie celu? Omów zagadnienie na podstawie *Lalki* Bolesława Prusa. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 32. Miasto przestrzeń przyjazna czy wroga człowiekowi? Omów zagadnienie na podstawie *Lalki* Bolesława Prusa. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Henryk Sienkiewicz, *Potop* (fragmenty)

33. Postawy odwagi i tchórzostwa. Omów zagadnienie na podstawie znanych Ci fragmentów *Potopu* Henryka Sienkiewicza. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Fiodor Dostojewski, Zbrodnia i kara

- 34. Walka człowieka ze swoimi słabościami. Omów zagadnienie na podstawie *Zbrodni i kary* Fiodora Dostojewskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 35. Motyw winy i kary. Omów zagadnienie na podstawie *Zbrodni i kary* Fiodora Dostojewskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 36. Ile człowiek jest gotów poświęcić dla innych? Omów zagadnienie na podstawie *Zbrodni i kary* Fiodora Dostojewskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- Co może determinować ludzkie postępowanie? Omów zagadnienie na podstawie Zbrodni i kary Fiodora Dostojewskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Stanisław Wyspiański, Wesele

- 38. Co utrudnia porozumienie między przedstawicielami różnych grup społecznych? Omów zagadnienie na podstawie *Wesela* Stanisława Wyspiańskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- Rola chłopów i inteligencji w sprawie niepodległościowej. Omów zagadnienie na podstawie Wesela Stanisława Wyspiańskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 40. Sen o Polsce czy sąd nad Polską? Omów zagadnienie na podstawie *Wesela* Stanisława Wyspiańskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 41. Symboliczne znaczenie widm i zjaw. Omów zagadnienie na podstawie *Wesela* Stanisława Wyspiańskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 42. Motyw tańca. Omów zagadnienie na podstawie *Wesela* Stanisława Wyspiańskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Władysław Stanisław Reymont, *Chłopi* (fragmenty)

43. Obyczaj i tradycja w życiu społeczeństwa. Omów zagadnienie na podstawie znanych Ci fragmentów *Chłopów* Władysława Stanisława Reymonta. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Stefan Żeromski, Przedwiośnie

- 44. Jakie znaczenie ma tytuł dla odczytania sensu utworu? Omów zagadnienie na podstawie *Przedwiośnia* Stefana Żeromskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 45. Wojna i rewolucja jako źródła doświadczeń człowieka. Omów zagadnienie na podstawie *Przedwiośnia* Stefana Żeromskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 46. Różne wizje odbudowy Polski po odzyskaniu niepodległości. Omów zagadnienie na podstawie *Przedwiośnia* Stefana Żeromskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 47. Młodość jako czas kształtowania własnej tożsamości. Omów zagadnienie na podstawie *Przedwiośnia* Stefana Żeromskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Witold Gombrowicz, *Ferdydurke* (fragmenty)

- 48. Groteskowy obraz świata. Omów zagadnienie na podstawie znanych Ci fragmentów Ferdydurke Witolda Gombrowicza. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 49. Człowiek wobec presji otoczenia. Omów zagadnienie na podstawie znanych Ci fragmentów *Ferdydurke* Witolda Gombrowicza. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Tadeusz Borowski, Proszę państwa do gazu

50. "Człowiek zlagrowany" jako ofiara zbrodniczego systemu. Omów zagadnienie na podstawie utworu *Proszę państwa do gazu* Tadeusza Borowskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Gustaw Herling-Grudziński, *Inny świat* (fragmenty)

- 51. Jakie znaczenie ma tytuł dla odczytania sensu utworu? Omów zagadnienie na podstawie znanych Ci fragmentów *Innego świata* Gustawa Herlinga-Grudzińskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 52. Konsekwencje zniewolenia człowieka. Omów zagadnienie na podstawie znanych Ci fragmentów *Innego świata* Gustawa Herlinga-Grudzińskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Hanna Krall, Zdążyć przed Panem Bogiem

- 53. Czy możliwe jest zachowanie godności w skrajnych sytuacjach? Omów zagadnienie na podstawie Zdążyć przed Panem Bogiem Hanny Krall. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 54. Zagłada z perspektywy świadka i uczestnika wydarzeń w getcie. Omów zagadnienie na podstawie *Zdążyć przed Panem Bogiem* Hanny Krall. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Albert Camus, Dżuma

- 55. Co skłania człowieka do poświęceń? Omów zagadnienie na podstawie *Dżumy* Alberta Camusa. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 56. Człowiek wobec cierpienia i śmierci. Omów zagadnienie na podstawie *Dżumy* Alberta Camusa. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 57. Czy możliwa jest przyjaźń w sytuacjach skrajnych? Omów zagadnienie na podstawie *Dżumy* Alberta Camusa. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

George Orwell, Rok 1984

- Relacje międzyludzkie w rzeczywistości państwa totalitarnego. Omów zagadnienie na podstawie utworu *Rok 1984* George'a Orwella. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 59. Jak zachować wolność w państwie totalitarnym? Omów zagadnienie na podstawie utworu *Rok 1984* George'a Orwella. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 60. Znaczenie propagandy w państwie totalitarnym. Omów zagadnienie na podstawie utworu *Rok 1984* George'a Orwella. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 61. Nowomowa jako sposób na ograniczenie wolności człowieka. Omów zagadnienie na podstawie utworu *Rok 1984* George'a Orwella. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Sławomir Mrożek, *Tango*

- 62. Bunt przeciwko porządkowi społecznemu. Omów zagadnienie na podstawie *Tanga* Sławomira Mrożka. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 63. Problem upadku wartości. Omów zagadnienie na podstawie *Tanga* Sławomira Mrożka. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.
- 64. Normy społeczne ograniczają człowieka czy porządkują życie? Omów zagadnienie na podstawie *Tanga* Sławomira Mrożka. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Marek Nowakowski, Góra "Edek"

65. W jakim celu autor nawiązuje w swoim tekście do innego tekstu? Omów zagadnienie na podstawie utworu *Górą "Edek"* Marka Nowakowskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Andrzej Stasiuk, Miejsce

66. Jaką wartość dla człowieka ma pamięć o przeszłości? Omów zagadnienie na podstawie *Miejsca* Andrzeja Stasiuka. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Olga Tokarczuk, Profesor Andrews w Warszawie

67. Stan wojenny z perspektywy obcokrajowca. Omów zagadnienie na podstawie utworu *Profesor Andrews w Warszawie* Olgi Tokarczuk. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Ryszard Kapuściński, *Podróże z Herodotem* (fragmenty)

68. Czym dla człowieka może być podróżowanie? Omów zagadnienie na podstawie znanych Ci fragmentów *Podróży z Herodotem* Ryszarda Kapuścińskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Horacy Debowski